

ТЭРМІН УТРЫМАНЬЯ АЛЕСЯ БЯЛЯЦКАГА ПАД ВАРТАЙ ПРАЦЯГНУТЫ НА 2 МЕСЯЦЫ

12 жніўня, у межах крымінальнай справы, узбуджанай па ч.2 арт. 243 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь - "утойванье прыбыткаў у асабліва буйным памеры" - старшыні Праваабарончага цэнтра "Вясна", віцэ-прэзідэнту FIDH Алеся Бяляцкаму прад'яўлена абвінавачаньне.

12 жніўня, разам з выстаўленнем Алеся Бяляцкаму абвінавачаньня тэрмін утрыманьня праваабаронцы пад вартай быў працягнуты на 2 месяцы.

Старшыня Праваабарончага цэнтра "Вясна", віцэ-прэзідэнту Міжнароднай федэрациі правоў чалавека (FIDH) Алеся Бяляцкі быў затрыманы 4 жніўня. У той самы дзень на ofісе "Вясны" і на прыватнай кватэры праваабаронцы прыйшлі вобушку.

Санкцыя ў межах артыкула, які інкрымінуецца Алеся Бяляцкаму, прадугледжвае пазбаўленне волі на тэрмін да сямі гадоў з канфіскацыяй маёmacі.

Amnesty International прызнала Алеся Бяляцкага вязнем сумлення

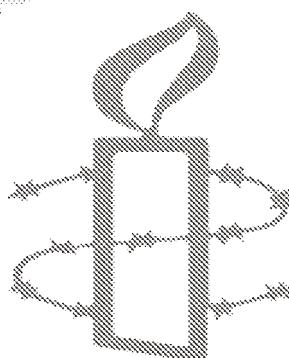
Amnesty International заявіла пра гэта 11 жніўня, далучыўшыся да петыцыі міжнародных праваабарончых арганізацый за неадкладнае і безумоўнае вызваленне кірауніка "Вясны" і віцэ-прэзідэнта Міжнароднай федэрациі за права чалавека Алеся Бяляцкага.

"Беларусь мае права караць за ўтойванне падаткаў як за злачынства. Але абвінавачванні, прад'яўленыя Алеся Бяляцкаму, палітычна матываваныя. Ён - вязень сумлення, затрыманы за ажыццяўленне праваабарончай працы, і ён павінен быць неадкладна вызвалены", - адзначыла эксперт Amnesty International па Беларусі Хэзэ Макгіл ў заяве арганізацыі ад 11 жніўня.

Паводле яе слоў, адмаўляючы ў рэгістрацыі легітymнай няўрадавай арганізацыі і пазбаўляючы яе магчымасці адкрыта функцыянуваць, Беларусь "не пакідае такім актывістам, як Алеся Бяляцкі, іншага выбару, акрамя як выкарыстоўваць банкаўскія рахункі ў

суседніх краінах для фінансавання сваёй працы".

Хэзэ Макгіл назвала арышт Бяляцкага часткай "даўняга прыгнёту актывісташтвараў грамадзянскай супольнасці і праваабаронцаў, які ўзмацніўся ў сувязі з рэпресіямі ў дачыненні да грамадзянскай супольнасці пасля прэзідэнцкіх выбараў у снежні 2010 года". У заяве канстатуеца, што пасля прэзідэнцкіх выбараў 2010 года "Вясна" і яе супрацоўнікі патрапілі пад ціск з боку ўладаў, які пастаянна ўзмацняеца на фоне пайсюднага пераследу інстытута грамадзянскай супольнасці ў Беларусі.

Дашліце ліст падтрымкі Алеся Бяляцкаму!

Праваабарончы цэнтр "Вясна" шчыра дзяякуе ўсім, хто даслаў лісты Алеся Бяляцкаму, які знаходзіцца зараз у съледчым ізоляторы на вуліцы Валадарскага ў Мінску! Мы заклікаем усіх не пакідаць Алеся Бяляцкага ў адзіноце за каменнымі сценамі. Чалавек, які на працягу 15 гадоў абараняў права іншых, заслугоўвае некалькі ўспехаў словаў падтрымкі ў такі няпросты для яго момант.

Напішыце ліст Алеся Бяляцкаму і дашліце яго на наступны адрас:
**220030, г.Мінск, вул. Валадарскага, 2
C13A-1**

Прочытаць аб справе Алеся Бяляцкага можна больш на наступных сайтах:

- ⇒ spring96.org
- ⇒ brestspring.org
- ⇒ harodniaspring.org
- ⇒ gomelspring.org
- ⇒ mahilyowspring.org

10 фактаў з жыцця Алеся Бяляцкага

«Салідарнасць» перагортвае старонкі жыцця праваабаронцы Алеся Бяляцкага, якому пагражае да 7 год турмы, і ўзгадвае, як ён у маладосці ўдзельнічаў у падпольнай групоўцы, за што яму дали ганаровае грамадзянства Генуі і які кампрамат на яго друкавала «Советская Белоруссия».

1. Алеся Бяляцкі нарадзіўся ў Карэлі ў 1962 годзе. Туды з Беларусі пераехала яго сям'я ў пошуках лепшай долі.
2. Будучы праваабаронца пачаў актыўна размаўляць па-беларуску ў часы студэнцтва. У 1981 годзе ў Гомелі ён першым на факультэце стаў паўсюль размаўляць на роднай мове. Калі ён сканчыў ўніверсітэт, там па-беларуску размаўлялі ужо некалькі дзесяткаў чалавек.
3. Алеся Бяляцкі ў маладосці прымаў актыўны ўдзел у нефармальнай, фактычна падпольнай групоўцы. Па яго словам, яе асноўнай залачай была пабудова незалежнай Беларусі. З таварышамі ён набываў друкавальныя машынікі і вырабляў улёткі.
4. Алеся Бяляцкага яшчэ ў 80-я гады вербавала КДБ калі ён быў старшынёй аб'яднання маладых літаратаў «Тутэйшыя». На першым жа спатканні Бяляцкі адмовіўся працягваць нейкія контакты.
5. Калі Алеся Бяляцкі ў 1996 годзе ўзначаліў «Вясну», то не разлічваў, што яму давядзецца займацца праваабарончай дзейнасцю столькі шмат год. Арганізацыя была створана пасля першых разгонau вулічных дэманстрацый у Беларусі.
6. У сакавіку 2006 году Вацлаў Гавэл уручыў Алеся Бяляцкаму за праваабарончую дзейнасць прэмію Homo Homini.
7. Алеся Бяляцкі двойчы вылучаўся на Нобелеўскую прэмію ў галіне міру. У 2007 годзе віцэ-прэзідэнт Міжнароднай федэрэцыі правоў чалавека, па яго словам, быў у так званым шорт-спісе найбольш верагодных кандыдатаў.
8. Муніцыпалітэт гораду Генуя ў 2010 годзе надаў старшыні праваабарончага цэнтра «Вясна» ганаровае грамадзянства. Італьянская грамадзкасць такім чынам выказала сваю занепакоенасць сітуацыяй з правамі чалавека ў Беларусі.

Ганаровае грамадзянства Генуі надаецца аднаму чалавеку на год. Гэтага статусу ў розныя гады ўдастайваліся такія вядомыя ва ўсім свеце асобы, як Лех Валенса, Міхаіл Гарбачоў, Шымон Пэрэс.

9. На Алеся Бяляцкага, як і на многіх прадстаўнікай грамадзянскай супольнасці і апазіцыі, у пачатку 2011 года надрукавала кампрамат «Советская Беларусь».

У артыкуле «За кулисамі одного заговора...» прысутнічай «фрагмент электроннай перапіскі па сістэме «Скайп», дзе нібыта Бяляцкі размаўляў пра фінансавыя справы з каардынатарам польскага фонда «Свабода і дэмакратыя».

Па словам Алеся Бяляцкага, такой размовы не было і «Советская Белоруссия» надрукавала ману.

10. Любімы дэвіз Алеся Бяляцкага: «Як будзе, так і будзе». Найлепшая парада, якую, ён, па яго словам, атрымаў: «Трымай язык за зубамі».

У тэксце выкарыстаны матэрыялы выдання «Наша Ніва», «Свободные новости», euramost.org, а таксама «Радыё Свабода» і «Еўрападыё».

4 жніўня 2011 г. у Менску быў затрыманы і ўзяты пад варту старшыня Праваабарончага цэнтра «Вясна», віцэ-прэзідэнт Міжнароднай Федэрэцыі за права чалавека (FIDH) Алеся Бяляцкі. Здарылася тое, што, напэўна, не магло не здарыцца з кіраўніком адной з найбольш актыўных праваабарончых арганізацыяў ва ўмовах жорскага аўтарытарызму, у якіх знаходзіцца Беларусь на працягу апошніх 17 гадоў.

Аднак пры гэтым узікае шэраг пытанняў: чаму гэта адбылося зараз, а не, скажам, у 2006-ым ці 2008-ым гадах? Тым больш, што фармальная падстава для крымінальнага пераследу Алеся і іншых сябраў «Вясны» з 2006-га заўсёды была пад рукой сумнавядомы артыкул 193.1 Крымінальнага кодэкса. Балазе, ні Алеся, ні я, ні іншыя сябры «Вясны» не хавалі, што працягваюць дзейнасць у межах арганізацыі, нягледзячы на яе ліквідацыю Вярхоўным Судом Беларусі ў 2003 годзе. То, што Праваабарончы цэнтр «Вясна» аказвае ў тым ліку і матэрыяльную дапамогу ахвярам палітычных рэпрэсіяў і парушэння правоў чалавека, ні для каго не было сакрэтам. Пра месца знаходжання офіса «Вясны» ведаюць практична ўсе грамадска-палітычныя аткывісты краіны, якія патраплялі пад пераслед з боку ўладаў. За 15 гадоў свайго існавання ПЦ «Вясна» аказаў дапамогу тысячам беларусаў. Пра гэта ведаюць сваякі палітвязняў, сваякі зніклых у 1999-ым годзе палітыкаў, тысячи беларусаў, якія падвяргаліся розным адміністратыўным спагнанням за свою грамадска-палітычную дзейнасць.

НА АРЫШТ АЛЕСЯ БЯЛЯЦКАГА

Праваабаронца Валянцін Стэфановіч

Падчас падзеяў 2006-га, пост-снеганькіх падзеяў 2010-га і лета 2011-га ПЦ «Вясна» засведчыў, што можа дзейсна аказваць дапамогу рэпрэсаваным нават ва ўмовах, калі гэтыя рэпрэсіі набываюць масавыя характар. Падчас маўклівых акцыяў пратэсту менавіта ў ПЦ «Вясна» былі перададзеныя грошовыя сродкі, сабраныя грамадзянамі у дапамогу рэпрэсаваным удзельнікам акций. Для мяне асабіста гэта было праявай поўнага і абсолютнага даверу да арганізацыі з боку беларускай грамадзянскай супольнасці і пацверджаннем высокага аўтарытэту «Вясны» ў Беларусі. Усе апошнія месяцы на офісе «Вясны» не сканчаўся наплыў людзей, якія былі арыштаваныя ці ашрафаваныя за тое, што пасмелі пляскаць у далоні на вуліцах родных гарадоў. Прычым працавалі мы і працягваем працаваць фактычна адкрыта, нікуды не хаваючыся.

Працяг на 3 стар.

На арышт

Алесь Бяляцкага

(працяг, пачатак на 2 стар.)

Праваабаронца

Валянцін Стэфановіч

асабістай кватэры і лецішчы Алесь. Усяго за апошнія сем месяцаў офіс "Вясны" перажыў пяць уварванняў прадстаўнікоў міліцыі і КГБ. А чаго вартая пастаянная дэфамацыя Бяляцкага і "Вясны" ў дзяржаўных СМИ. Вядома, што "Вясна" і асабістая Алесь Бяляцкі прынцыпавыя і жорскія крытыкі дзеючага рэжыму. Бяляцкі неаднаразова заклікаў да жорсткіх санкцыяў з боку ЕС у дачыненні да рэжыму Лукашэнкі - у сувязі з сістэматычнімі і грубымі парушэннямі правоў чалавека ў краіне. Адзін з такіх выступаў Бяляцкага ў ПАСЕ выклікаў асабліва негатыўную рэакцыю Лукашэнкі і дзяржаўнага тэлебачання. Пасля

гэтага мне здалося, што расправа над Алесем - гэта пытанне часу...

Трэба адзначыць, што ўлады даўно і грунтуюна рыхтаваліся для гэтай "спецаперацыі". Прычым праццаўвалі розныя варыянты яе практычнага ажыццяўлення. Ад ужывання артыкула 193.1 Крымінальнага кодэкса ў дачыненні, найперш, да кіраўніка арганізацыі "Вясны" (пра што сведчыць папярэджанне Генеральнай прокуратуры Рэспублікі Беларусь, вынесенае Алесю Бяляцкаму ў лютым гэтага году) да іншых магчымых варыянтаў. І гэты іншы магчымы варыант быў прадастаўлены спецслужбам Беларусі Міністрам суседняй Літвы. Вядома, варыяント адправіць Бяляцкага за краты за нібыта ўтойванне падаткаў мае

значна больш перавагаў для ўлады, чым ужыванне відавочна палітычнага 193.1 КК. Беларускай і міжнароднай грамадскасці засёды можна пасправаўваць растлумачыць, што арыштаваны не праваабаронца, а звычайны "укланіст", які чамусьці не хацеў сплочваць у бюджет роднай дзяржавы падаходны падатак з замежнай дапамогі ахвярам палітычных рэпрэсій гэтай жа дзяржавы.

Аб нашых банкаўскіх рахунках у Вільні інфармацыя была перададзеная Міністрам Літвы ў Беларусь яшчэ ў сакавіку гэтага года. Толькі напрыканцы чэрвеня я і Алесь былі выкліканы ў раённыя аддзяленні Міністэрства па падатках і зборах, дзе нам былі прад'яўленыя акты камеральных праверак і раздрукоўкі банкаўскіх рахункаў. Прычым на ўсіх дадзеных раздрукоўках стаялі штампы ДФР. Такім чынам, фармальная ДФР мог узбудзіць крымінальную справу ў дачыненні да Алеся як мінімум у чэрвені на пачатку ліпеня. Аднак не ўзбудзіў. Прычым ні мне ні Алесю не было абмеркавана права на выезд за межы краіны, хаця фармальная падставы для гэтага былі. У Алеся

складалася ўражанне, што ўлады адмысловы праз падатковую інспекцыю паказалі яму гэтыя дакументы - даючы такім чынам час на раздум.

"У "Вясне", якая так доўга муляла ім вочы, ўлады ўбачылі сур'ёзную пагрозу"

“

Вядома, для ўладаў Беларусі было б лепей, калі бы Бяляцкі сам вырашыў іх праблему - выехаўши за мяжу, эміграваўши пад пагрозай крымінальнага пераследу. Скажу шчыра, што мы, сябры Рады ПЦ "Вясна", прапаноўвалі яму такі варыант, паколькі прадбачылі магчымае развіццё падзеяў. Аднак Алесь адмёў нашыя прапановы. Ён сказаў, што ніколі не з'едзе з краіны і калі ўлады хочуць пасадзіць яго ў турму за тое, што ён дапамагае людзям, то гэта праблема ўладаў.

Заканчэнне на 4 стар.

Ведалі пра гэта і спецслужбы краіны. Недарэмна падчас апошніх ператрусаў на офісе "Вясны" і асабістай кватэры Бяляцкага супрацоўнікаў КГБ цікавілі выключна фінансавыя дакументы: распіскі, квітанцы і г.д. Таму логіка ўладаў мне падаецца тут абсалютна зразумелай. Летнія "маўкліўныя акцыі" засведчылі пра павелічэнне пратэстных настроў у грамадстве, асабліва на фоне эканамічнага крызісу, ахапішага краіну. Улады знаходзяцца ў прадчуванні "гарачай" восені, зімы, а, магчыма, і вясны 2012 г. Знішчэнне структуры, якая аказвае рэальную дапамогу ахвярам палітычных рэпрэсій, у дадзенай сітуацыі прыярытэт для спецслужбай. У "Вясне", якая так доўга муляла ім вочы, ўлады ўбачылі сур'ёзную пагрозу. Прычым настолькі сур'ёзную, што, нават разумеючы і ведаючы пра вялікі негатыўны розгалас і магчымыя не менш негатыўныя наступствы, вырашылі-такі ізалаўваць Бяляцкага. А гэта не жарты - узяць ды пасадзіць дзеяніага віцэ-прэзідэнта адной з найстарэйшых і уплывовых міжнародных арганізацый Міжнароднай Федэрацыі за права чалавека. Горш было толькі з прэзідэнтам FIDH, які быў расстраяны падчас фашыстоўскай акупацыі Францыі ў гады другой сусветнай вайны. Я ўжо не кажу пра такія рэчы, як праваабарончая міжнародная салідарнасць, якая па сваёй сіле не саступае салідарнасці журналісцкай.

Тым не менш, улады пайшли на гэтыя крокі, прычым адразу пасля менскіх падзеяў 19 снежня 2010 г. Менавіта з гэтага дня пачаўся асаблівы інтарэс спецслужбай да "Вясны" два ператрусы на офісе, ператрусы на

На арышт Алеся Бяляцкага (заканчэнніе, пачатак на 2 стар.)

Аднак зараз у следства складаная задача. Ім трэба даказаць, што сумы грошай, пералічаныя на рахунак Бяляцкага, з'ўляліся яго асабістым даходам. Згодна з нашым падатковым законадаўствам, менавіта даход падлягае падаткабкладанню. У дадзеным выпадку гэтыя гроши паступалі на канкрэтна акрэсленая фондамі мэты і расходваліся выключна на іх.

Мы маем пераканаўчыя доказы таго, што дадзеныя гроши не з'ўляліся асабістым даходам Бяляцкага. Хоць наўрад ці гэтыя доказы будуць пераканаўчымі для наших суддзяў, якія ўжо даўно ператварыліся ў "хлопчыкаў і дзяўчынак па выкліку" для абслугоўвання чарговых "хапуноў"-сілавікоў. Суд у Беларусі - рэч вельмі прадказальная.

Я ўсведамляю, што арышт Бяляцкага - гэта не апошнія заходы ўладаў у дачыненні да "Вясны". Калі задача ўладаў заключаецца ў разгроме арганізацыі, то гэта вымагае новых і новых арыштаў. Аднак лепшае, што зараз мы можам зрабіць для Алеся, гэта захаваць дзеяздольнасць арганізацыі.

Мы павінны прыкладці намаганні, каб дапамога ахвярам рэпрэсій не спынялася, як і іншыя накірункі нашай дзейнасці. За 15 гадоў свайго існавання мы пабачылі і зведалі рознае. Мы мусім ісці наперад, бо людзям патрэбная нашая дапамога, бо мы патрэбныя людзям. Як кажуць на Усходзе, "Прокопов лает, а караван ідёт". Мы будзем змагацца за вызваленне ўсіх палітвязняў, за вызваленне Алеся. І я проста ўпэўнены, што мы хутка ўсіх іх пабачым на волі.

А "таварышам чэкістам і лукашыстам" я хацеў бы сказаць, што вы падавіцесься Бяляцкім і мы, "вясноўцы", прыкладзем для гэтага ўсе свае намаганні.

Пікеты ў абарону Алеся Бяляцкага заяўлены ў 17 гарадах Беларусі

Праваабаронцы і грамадскія актыўісты з розных рэгіёнаў Беларусі падалі ў мясцовыя выканкамы заяўкі на пікеты з мэтай інфармавання грамадскасці пра крымінальны пераслед старшыні ПЦ "Вясна" і віцэ-прэзідэнта Міжнароднай Федэрацыі за права чалавека Алеся Бяляцкага. Большасць пікетаў запланавана на 22-ое жніўня.

Менавіта на гэты дзень заяўлены пікеты ў **Гародні** (на ўваходзе ў Каложскі парк), **Барысаве** (каля ўнівермагу "Веста" ці ў любым іншым месцы, прыдатным для інфармавання шырокага кола людзей), **Жодзіне**, **Баранавічах** (ў Старым парку), **Магілёве** (каля Магілёўскага абласнога дыягностычнага цэнтра), **Гомелі** (каля ўнівермагу "Гомель", Цэнтральнага рынку і гандлёвага цэнтра "Рэчыцкі"), **Мазыры** (на стадыёне "Спартак"), **Рэчыцы**, **Берасці**, **Кобрынে**, **Віцебску і Наваполацку**.

У Мазыры ўсяго пададзены тры заяўкі на пікет на стадыёне "Спартак" у абарону Алеся Бяляцкага, Мікіты Ліхавіда і ўсіх палітычных рэпрасаваных у Беларусі таксама на 23-е і 27-е жніўня.

У **Маладэчне** пікет у абарону Алеся Бяляцкага заяўлены ў выканкам на 23 жніўня, а ў **Смаргоні і Бярозе** - на 24 жніўня. Бярозаўскія праваабаронцы плануюць правядзенне пікету ў дазволеным ўладамі месцы на гарадскім стадыёне.

На 26 жніўня заяўлены пікет у **Оршы** (у гарадскім парку), на 27-ae - у Свіслачы (ля помніка Кастусю Каліноўскаму).

Актыўісты праваабарончага руху збираюцца выказаць сваю пазіцыю датычна арышту Алеся Бяляцкага, аднак маюць сумневы наконт таго, што гарадскія ўлады дазволяць заяўленыя публічныя мерапрыемствы. За апошнія трычатары гады на пераважную большасць пікетаў у рэгіёнах улады дазволу не давалі.

Рэгіональныя праваабаронцы таксама распачалі збор подпісаў пад паручальніцтвамі за Алеся Бяляцкага, што будуть дасланы ў прокуратуру горада Мінска.